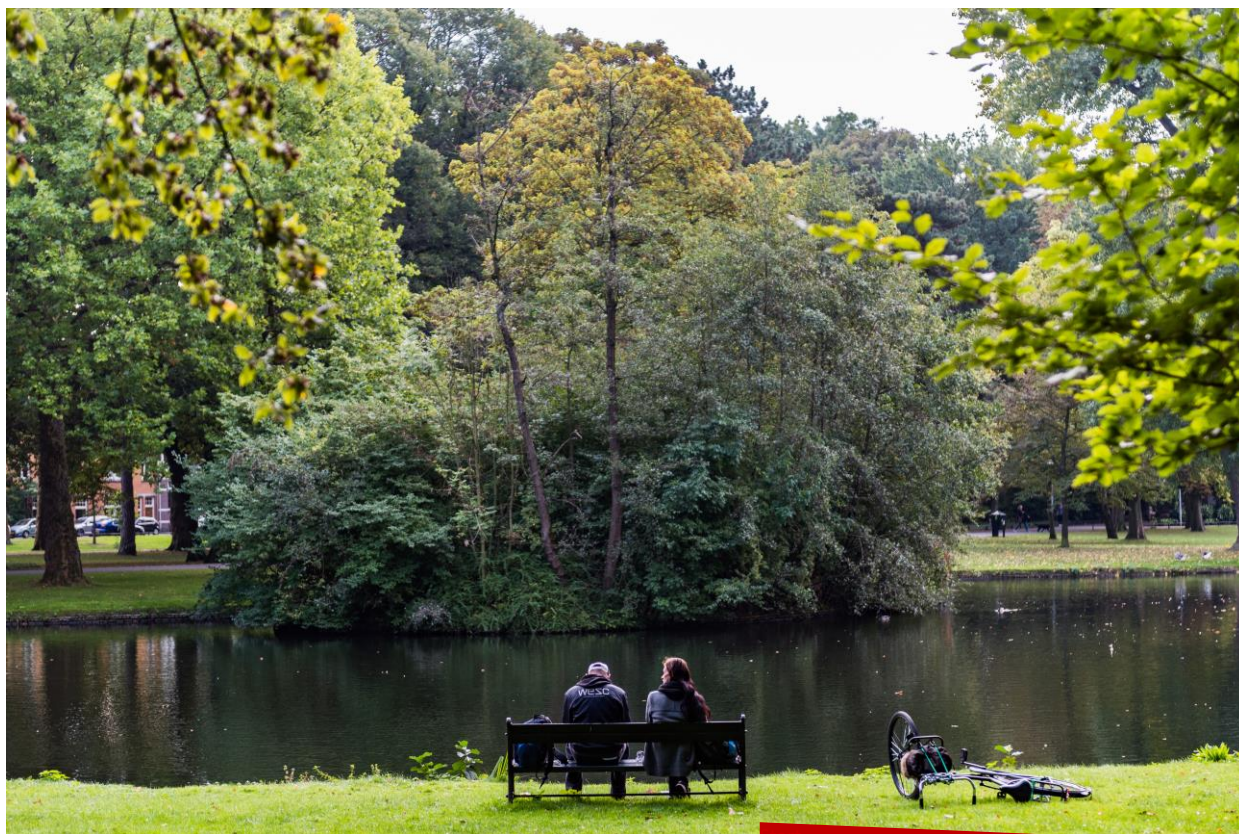

Regioplan MO/BW Utrecht–stad

Utrechtse uitgangspunten voor onderlinge (financiële) samenwerking in de U16-regio voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen

Gemeente Utrecht, Maatschappelijke
Ontwikkeling – april 2020

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Uitgangspunten U16	4
1.2	Samenwerkingsafspraken U16	5
2	Samenvatting en leeswijzer	8
2.1	Uitgangspunten Utrecht–stad voor samenwerking U16	8
3	Inkoop, financiering, contractering en toegang	10
3.1	Inkoop en financiering	10
3.2	Contractering	11
3.3	Toegang	12
4	Transformatiemiddelen MO/BW	14
5	Huisvesting	15
6	Daklozenopvang	16
7	Vooruitblik op nadere afspraken in 2020	18
7.1	Regioplan U16	18
7.2	Lokaal uitvoeringsplan Utrecht–Stad	18
8	Bijlagen	20
8.1	Bijlage bij hoofdstuk 1: Inleiding	20
8.2	Bijlage bij hoofdstuk 3: Inkoop, contractering, financiering en toegang	22
8.3	Bijlage bij hoofdstuk 4: Transformatiemiddelen	24
8.4	Bijlage bij hoofdstuk 5: Huisvesting	25

1 Inleiding

Met de decentralisaties in 2015 zijn alle gemeenten in Nederland wettelijk verantwoordelijk geworden voor het beschermd wonen en de maatschappelijke opvang. Deze taken worden op dit moment nog uitgevoerd door de 43 centrumgemeenten in Nederland en de centrumgemeenten ontvangen hiervoor de financiering vanuit het Rijk. Het Rijk en de VNG hebben afgesproken om de taken maatschappelijke opvang (MO) en beschermd wonen (BW) gefaseerd te decentraliseren van centrumgemeenten naar alle afzonderlijke gemeenten in Nederland. Utrecht is nu centrumgemeente voor deze taken voor alle U16-gemeenten en krijgt hiervoor de middelen van het Rijk. De U16-regio bestaat uit 16 gemeenten, die onderverdeeld zijn in 4 Wmo-regio's: Lekstroom, Utrecht-West, Zuid-Oost en Utrecht-stad.

Eind 2017 hebben de U16-gemeenten voor deze Wmo-taken de regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16 vastgesteld. Staatssecretaris Blokhuis heeft nu aan alle gemeenteregio's gevraagd om een regionale inhoudelijke visie op te stellen over samenwerking en financiën binnen de regio's. In de U16 wordt hiervoor in de loop van 2020 gezamenlijk het Regioplan U16 opgesteld. De U16 heeft afgesproken dat de vier Wmo-regio's eerst bepalen welke uitgangspunten voor samenwerking en financiën binnen de Wmo-regio's (in het geval van meerdere gemeenten) én met Utrecht (nu nog centrumgemeente) van belang zijn. Deze uitgangspunten worden vastgelegd in 4 (Wmo-)regioplannen. Deze notitie is het Regioplan MO/BW voor Utrecht-stad.

Als regio Utrecht/ U16 werken we aan een inclusieve stad en regio waar mensen die zijn aangewezen op maatschappelijke opvang of beschermd wonen, kunnen rekenen op zorg dichtbij en op maat. Bij voorkeur in de eigen woonomgeving en in de gemeente waar iemand woont. Dit is een ambitie en beweging die aansluit op de regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16 die we eind 2017 als Utrechtse U16-gemeenten hebben vastgelegd. In dit plan schetsen we een kader voor de brede transformatieopgave en de bijbehorende gefaseerde decentralisatie van de middelen beschermd wonen met ingang van 2022, voortbouwend op de zojuist genoemde regionale koers. In het door het Rijk en Kabinet omarmde advies van het VNG-expertiseteam MO/BW, is vastgelegd dat maatschappelijke opvang tenminste tot 2026 een rol blijft van de centrumgemeenten. In de bijlage staan de ontwikkelingen op het gebied van het verdeelmodel en de consequenties van de openstelling Wet langdurige zorg (Wlz) voor GGz (waardoor een deel van de beschermd wonen groep toegang krijgt tot de Wlz) nader toegelicht.

In dit Regioplan MO/BW Utrecht-stad beschrijven we de uitgangspunten hoe we als gemeente Utrecht, vanuit zowel vanuit het perspectief als gemeente/Wmo-regio als centrumgemeente MO/BW, willen samenwerken met de U16.

Hiermee vormt dit plan het kader en een bouwsteen voor de volgende plannen die we in 2020 opstellen en laten vaststellen door het Utrechtse College van B en W:

- Het lokaal Uitvoeringsplan maatschappelijke opvang en beschermd wonen Utrecht-stad
- Het Regioplan U16 transformatie MO/BW 2021 – 2024 met de U16-gemeenten

In hoofdstuk 7: Vooruitblik nadere afspraken in 2020 staat dit nader toegelicht.

Regionale afstemming over uitgangspunten en samenwerkingsafspraken U16

In de U16 is afgesproken dat de uitgangspunten en samenwerkingsafspraken uit deze inleiding door alle Wmo-regio's worden opgenomen in de (Wmo-)regioplannen in het eerste kwartaal van 2020. Deze (Wmo-)regioplannen zijn bouwstenen voor een gezamenlijk Regioplan U16, waar de U16-gemeenten in 2020 aan werken. Hierin worden de afspraken op regionale samenwerking en financiën tussen de U16-gemeenten en de 4 Wmo-regio's vastgelegd.

1.1 Uitgangspunten U16

Net zoals in de regionale koers MO en BW zijn de uitgangspunten voor de U16 voor ons Regioplan als stad en Wmo-regio Utrecht:

- Inwoner met behoefte aan opvang/beschermd wonen centraal; normaliseren van het 'gewone' leven en uitgaan van mogelijkheden
- Kwaliteit van opvang en ondersteuning; gericht op persoonlijk, medisch en maatschappelijk herstel
- Ruimte voor professionele afwegingen en beslissingen
- Continuïteit van ondersteuning; met mogelijkheid voor op- en afschalen
- Lokaal waar mogelijk, regionaal waar nodig en bovenregionaal waar moet
- Aansluiten bij de lokale infrastructuur en ruimte voor couleur locale
- Eigen verantwoordelijkheid, keuzevrijheid en wederkerigheid
- Integrale aanpak
- Lerend ontwikkelen met ruimte voor pilots en experimenten
- De U16 gemeenten zorgen voor een lokale ondersteuningsstructuur en vullen hun 'gereedschapskist', onder andere met inzet op preventie, nazorg, en ambulante begeleiding en behandeling en een sociale basis.

Ook vanaf 2021 blijven deze uitgangspunten van kracht. De U16 wil zich anno 2020 committeren aan de volgende aanvullende uitgangspunten:

- Evenredige regionale spreiding van voorzieningen in de regio
- Ruimte voor differentiatie vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid en heldere samenwerkingsafspraken U16

1.2 Samenwerkingsafspraken U16

De U16-gemeenten hebben met elkaar een aantal uitgangspunten in concrete samenwerkingsafspraken vertaald voor in ieder geval de periode 2020–2022. Waar nodig, kan deze periode verlengd worden tot en met 2028 (gedurende de inkoopperiode van de MO/BW-voorzieningen). De hierna genoemde samenwerkingsafspraken 1 t/m 4 zijn al op bestuurlijk niveau of door de U16-raden afgesproken¹. Samenwerkingsafpraak 5 en 6 liggen met dit Regioplan voor. Zoals eerder genoemd is regionaal afgesproken dat de samenwerkingsafspraken en de daarboven genoemde uitgangspunten door alle Wmo-regio's worden opgenomen in de (Wmo-)regioplannen. Deze plannen dienen als bouwstenen voor het Regioplan U16, waarin nadere afspraken op regionale samenwerking en financiën tussen de U16-gemeenten worden gemaakt.

Overzicht samenwerkingsafspraken 2020–2022: U16 met centrumgemeente Utrecht

1. De U16-colleges hebben afgesproken dat Utrecht tenminste t/m 2022 verantwoordelijk is voor de bovenregionale voorzieningen beschermd wonen. Vanaf 2022 met stapsgewijze decentralisatie van de middelen beschermd wonen naar alle gemeenten, hiervoor zijn afspraken nodig over de overheveling van budget beschermd wonen van de regiogemeenten naar Utrecht. Voor de voorzieningen Daklozenopvang geldt dat Utrecht, vanwege de centrumgemeenterol van Utrecht tot tenminste 2026, verantwoordelijk blijft voor maatschappelijke opvang.
2. De U16-colleges hebben afgesproken dat Utrecht verantwoordelijk is voor de contractering van beschermd thuis/verblijf tenminste tot en met 2022. Met ingang van de voorgenomen doordecentralisatie beschermd wonen per 2022, maken centrumgemeente Utrecht en de regio's Lekstroom, Utrecht-West en Utrecht-ZOU afspraken over de financiering/ doorvertaling van budget in 2022 van de U16 gemeenten naar centrumgemeente Utrecht t.b.v. van de coördinatie, uitvoering en contractering van beschermd wonen door centrumgemeente Utrecht. In het U16-regioplan worden deze afspraken verder uitgewerkt, waarbij regionale samenwerking en onderlinge samenwerking voor alle betrokken gemeenten het uitgangspunt vormt.
3. De U16-colleges hebben afgesproken dat Utrecht tenminste t/m 2022 verantwoordelijk is voor de toegang tot Wmo-maatwerkvoorzieningen MO en BW.
4. In de U16 is afgesproken dat alle gemeenten voldoende woningen voor de MO/BW-doelgroep realiseren, conform de afgesproken aantallen in het regioconvenant Uitstroom MO en BW, de contingentsafspraken, en de bestuurlijke afspraken 'ambulantisering MO en BW U16'.

¹ De afspraken over inkoop zijn door de 16 Colleges in januari 2019 vastgelegd door het vaststellen van het aanbestedingsdocument 'Beschermd Thuis, Beschermd Verblijf en Bovenregionaal Beschermd Wonen'.

5. De U16 investeert in betekenisvolle sturing en samenwerking en gezamenlijk accounthouderschap, ten minste tot het moment van overdracht van taken en verantwoordelijkheden naar de regiogemeenten. Tegelijkertijd investeert gemeente Utrecht vanuit gedeelde waarden met de regio en aan de hand van kaders en randvoorwaarden in duurzame kennisoverdracht en in het leren en verbeteren via interactie en dialoog, onder andere als het gaat om contractmanagement en toegang. Een belangrijke bron van data en informatie om de beweging in kaart te brengen zijn cliëntinformatie en cliëntervaringen.

6. Het College van B en W van de gemeente Utrecht legt een besluit voor aan de Utrechtse gemeenteraad om transformatiemiddelen ter beschikking te stellen aan de U16, zodat zij zich goed voor kunnen bereiden op de toekomstige decentralisatie en vorm kunnen geven aan de transformatie t/m 2021 (2022 is de formele ingang van de decentralisatie beschermd wonen). Voor Utrecht–stad zijn de ambulantiseringsovereenkomsten hierbij randvoorwaardelijk. Afgesproken is dat de U16 gemeenten de transformatieplannen, de inzet en de voortgang op de uitvoering ervan delen met de U16 procesregisseur en de projectleiders van elke Wmo-regio.

Het fundament onder de regionale samenwerking in de U16 is dat regionale samenwerking noodzakelijk is en blijft wanneer de middelen beschermd wonen met ingang van 2022 gedecentraliseerd worden. Voor het ondersteunen van de groep inwoners die gebruik maakt² van opvang of beschermd wonen, blijft een vorm van gespecialiseerde ondersteuning of opvang, waaronder Beschermd Wonen Bovenregionaal, en een gedifferentieerd aanbod Beschermd Verblijf en Thuis verspreid over 4 Wmo-regio's van de U16, ook na 2021 nodig. Het doel hierbij is mensen in Utrecht en de U16-regio die zijn aangewezen op maatschappelijke opvang en beschermd wonen, hulp en begeleiding op maat te bieden – zo dichtbij mogelijk – en bij voorkeur in de gemeente en woning waar iemand woont. Dit betekent dat er voldoende betaalbare en passende woonvormen in de U16 beschikbaar moet zijn voor Beschermd Thuis en uitstroom.

De hier geschetste casus betreft een cliënt, genaamd Cor³, die de stap van Beschermd Verblijf naar Beschermd Thuis kan maken, op het moment dat er een geschikte woning beschikbaar is. Bij voorkeur in de gemeente van herkomst, zodat hij in de buurt van zijn netwerk woont. Daarnaast willen we het mogelijk maken dat een inwoner met deze problematiek in de toekomst de stap beschermd wonen kan overslaan en dat hij in zijn eigen woning kan blijven met intensieve begeleiding en behandeling thuis.

Cor woont op dit moment in een beschermde woonvorm vanwege zijn psychiatrische problematiek: schizofrenie en ADD. Deze problematiek zorgt ervoor dat hij medicatie moet innemen en veel structuur nodig heeft. Cor heeft goed contact met familie en vrienden. Daarnaast heeft hij sinds een aantal maanden zelfs een relatie. Cor werkt 12 uur in de week en doet vrijwilligerswerk. Hij krijgt op dit moment vier keer in de week woonbegeleiding en één keer in de twee weken persoonlijk begeleiding. De contactmomenten met de woonbegeleider bestaan met name uit toezicht op huishouden en inname van medicatie. Cor werkt met zijn persoonlijk begeleider aan de doelen in zijn begeleidingsplan. Verder heeft Cor gelukkig geen schulden, maar hij zit niet ruim in het geld. Een medewerker budgetbeheer helpt hem om zijn geld te beheren en Cor te leren om te gaan met zijn financiën. Cor zou als volgende

² Ofwel gebruik heeft gemaakt of gaat maken van opvang/ beschermd wonen in de toekomst.

³ Het betreft een bestaande casus; de naam Cor is gefingeerd.

stap graag 'Beschermd Thuis' gaan wonen in een eigen huisje met begeleiding, liefst in de buurt van zijn familie, vrienden en relatie.

Een sterke en gezamenlijk verantwoordelijke regio heeft oog voor de inwoner met behoefte aan maatschappelijke opvang/beschermd wonen en voor elkaar. We hebben (boven)regionale samenwerking nodig om dit onderling goed te organiseren. Het gaat hierbij zowel om bovenregionale voorzieningen als de overgangsperiode voor de voorzieningen Beschermd Verblijf en Thuis van de gemeente Utrecht naar de U16-gemeenten. Hiermee borgen we de kwaliteit en continuïteit van zorg en voorkomen we zoveel mogelijk versnippering van afspraken met zorgpartijen. Preventie wordt dusdanig lokaal in alle U16 gemeenten ontwikkeld dat opvang en ondersteuning zoveel mogelijk thuis en in de wijk geboden wordt. Maar het is ook van belang om uitstroom uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang te borgen door middel van het bieden van huisvesting lokaal en het voorkomen van terugval in dakloosheid of beschermd wonen. Als U16 hebben we daarnaast de opgave om binnen onze U16 gemeenten de gewenste spreiding (voldoende Beschermd Thuis in elke gemeente en voldoende Beschermd Verblijf in elke Wmo-regio) te realiseren, zodat inwoners met behoefte aan opvang of beschermd wonen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving ondersteund kunnen worden.

2 Samenvatting en leeswijzer

In deze samenvatting en leeswijzer staan de centrale uitgangspunten die voor Utrecht–stad belangrijk zijn in de toekomstige regionale (financiële) samenwerking in de U16, met het oog op de toekomstige decentralisatie beschermd wonen en de gewenste transformatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Ook staat er een verwijzing in welk hoofdstuk de uitgangspunten verder worden toegelicht. In hoofdstuk 7 wordt tot slot een vooruitblik gegeven naar de nadere afspraken in 2020.

2.1 Uitgangspunten Utrecht–stad voor samenwerking U16

De uitgangspunten Utrecht–stad zijn opgesteld vanuit zowel het perspectief Utrecht als centrumgemeente en als één van de vier Wmo–regio’s binnen de U16. Zoals gezegd, landen de uiteindelijke afspraken met de U16 in het Regioplan U16. De Utrechtse uitgangspunten staan samengevat in de volgende tabel:

Uitgangspunten Utrecht–stad voor samenwerking U16	Hoofdstuk
Utrecht wil ook vanaf 2023 de contractering van bovenregionale voorzieningen beschermd wonen doen, als hier vanuit andere U16–gemeenten behoefte aan is. Dit vraagt wel om afspraken over overheveling van budget van regiogemeenten naar Utrecht vanaf 2022. Utrecht wil gezamenlijke spelregels vastleggen met de U16 voor 2023 en verder over wanneer de regiogemeenten de verantwoordelijkheid en contractering van Beschermd Thuis/Verblijf voorzieningen overnemen van Utrecht. Vanaf 2022 zijn afspraken nodig over overheveling van budget van regiogemeenten naar Utrecht. Utrecht wil samen met de U16 investeren in gezamenlijke sturing en accounthouderschap van zorgaanbieders tot het moment van overdracht taken en de verantwoordelijkheid naar de regiogemeenten. De inzet van Utrecht is dat de U16–gemeenten een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben bij financiële risico’s en de risico’s op gezamenlijke producten onderling vereffenen. Voor de periode vanaf 2023 wil Utrecht dat gedurende de periode dat Utrecht de contractering doet van bepaalde voorzieningen, de toegangsrol ook bij Utrecht ligt. Vanaf het moment van overdracht van Beschermd Verblijf en Thuis naar andere gemeenten, worden zij verantwoordelijk voor hun eigen toegangsproces. Tegelijkertijd wil Utrecht de regio de komende jaren ruimte voor pilots op toegang bieden met een belangrijke rol voor de lokale sociale teams, zodat zij hiermee	3. Inkoop, financiering, contractering en toegang

hun expertise opbouwen, en investeert Utrecht in duurzame kennisoverdracht.	
Utrecht wil transformatiemiddelen ter beschikking stellen aan de 4 Wmo-regio's (waaronder Utrecht-stad), zodat zij zich goed voor kunnen bereiden op de toekomstige decentralisatie en vorm kunnen geven aan de transformatie.	4. Transformatiemiddelen
Alle U16-gemeenten realiseren voldoende woningen voor de MO/BW-doelgroep, conform de afgesproken aantallen in het regioconvenant Uitstroom MO en BW, de Beter Wonen-contingentsafspraken, en de bestuurlijke afspraken 'ambulantisering MO en BW U16.	5. Huisvesting
Utrecht wil ook vanaf 2026 de contractering van Daklozenopvang bovenregionaal doen, in goede samenwerking met de U16-regio. Na eventuele decentralisatie van MO naar de regio, zijn hiervoor afspraken nodig over overheveling van budget van regiogemeenten naar Utrecht. Utrecht wil dat vanaf uiterlijk 2023 daklozen met een lichte begeleidingsbehoefte lokaal worden opgevangen en ondersteund. Utrecht wil dat iedere gemeente investeert om zijn lokale gereedschapskist voor daklozen op orde te krijgen. Utrecht investeert tegelijkertijd in duurzame kennisoverdracht.	6. Daklozenopvang

3 Inkoop, financiering, contractering en toegang

De meeste ondersteuning voor mensen met een behoefte aan opvang en beschermd wonen wordt geboden via de aanvullende zorg Wmo. Omdat de contracten van de aanvullende zorg, waaronder MO/BW en Daklozenopvang eind 2019 afliepen, heeft Utrecht een aanbesteding gedaan voor het contracteren van deze zorg voor een contractperiode van maximaal 9 jaar. Deze wordt opgebouwd in een eerste periode van 3 jaar en vervolgens driemaal een verlengingsoptie van telkens 2 jaar. De regiogemeenten hebben actief geparticipeerd in dit aanbestedingstraject.

3.1 Inkoop en financiering

Om te anticiperen op de decentralisatie hebben we de gecontracteerde partijen een overeenkomst aangeboden bestaande uit een basisovereenkomst en een deelovereenkomst. De basisovereenkomst wordt namens alle U16-gemeenten aangeboden en daarin zijn de afspraken opgenomen die voor alle gemeenten hetzelfde zijn en naar verwachting ook blijven⁴. In de deelovereenkomst kunnen na overheveling van de verantwoordelijkheden met de regio of gemeente eigen afspraken worden ingevuld, mits er geen sprake is van een wezenlijke wijziging van de voorwaarden. Deze constructie borgt een zorgvuldige overgang en de samenwerking met de gecontracteerde partijen kan worden voortgezet. Is er wel sprake van een wezenlijke wijziging⁵, dan zal er toch opnieuw moeten worden aanbesteed door betreffende Wmo-regio of gemeente. Afgesproken is dat de gemeente Utrecht namens de U16 de deelovereenkomsten sluit voor minimaal de eerste contractperiode: 2020–2022. Hierdoor kunnen inwoners uit de hele U16 nog gebruik maken van alle voorzieningen in de U16-regio, ongeacht herkomstgemeente.

Uitgangspunten Utrecht–stad voor samenwerking U16:

⁴ Zie de aanbestedingsdocumenten MO/BW voor de hoofd- en deelovereenkomst:
<https://www.tenderned.nl/tenderned-tap/aankondigingen/158115;section=3>

⁵ De wijziging mag de opdracht niet wezenlijk veranderen. Gebeurt dat wel, dan is sprake van een nieuwe opdracht en zal opnieuw een aanbestedingsprocedure moeten worden gestart.

Utrecht wil ook vanaf 2023 de **contractering van bovenregionale voorzieningen beschermd wonen** doen, als hier vanuit andere U16-gemeenten behoefte aan is. Dit vraagt wel om afspraken over **overheveling van budget** van regiogemeenten naar Utrecht vanaf 2022.

Utrecht wil **gezamenlijke spelregels** vastleggen met de U16 voor 2023 en verder over wanneer de regiogemeenten de **verantwoordelijkheid en contractering van Beschermd Thuis en verblijf voorzieningen overnemen** van Utrecht. Vanaf 2022 zijn afspraken nodig over overheveling van budget van regiogemeenten naar Utrecht.

Utrecht wil samen met de U16 investeren in **gezamenlijke sturing en accounthouderschap** van zorgaanbieders tot het moment van overdracht taken en de verantwoordelijkheid naar de regiogemeenten.

De inzet van Utrecht is dat de U16-gemeenten **een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben bij financiële risico's** en de risico's op gezamenlijke producten onderling vereffenen.

Voor de periode vanaf 2023 wil Utrecht dat gedurende de periode dat Utrecht de **contractering doet van bepaalde voorzieningen, de toegangsrol ook bij Utrecht ligt**. Vanaf het moment van overdracht van Beschermd Verblijf en thuis naar andere gemeenten, worden zij verantwoordelijk voor hun eigen toegangsproces. Tegelijkertijd wil Utrecht de regio de komende jaren **ruimte voor pilots op toegang** bieden met een belangrijke rol voor de lokale sociale teams, zodat zij hiermee hun expertise opbouwen, en investeert Utrecht in duurzame kennisoverdracht.

Voor bovenregionale voorzieningen beschermd wonen hebben we met de regio afgesproken om specifieke voorzieningen op U16-niveau te blijven organiseren, omwille van veiligheid/overlast/schaalgrootte of specialisme. Utrecht wil ook na 2023 een rol te spelen in de contractering van deze voorzieningen, omdat:

- Het om gespecialiseerde voorzieningen gaat voor kwetsbare inwoners, vaak nu gelegen in de gemeente Utrecht. Utrecht kan met deze verantwoordelijkheid zorgen voor passend, gespecialiseerd aanbod, en kan hierbij aansluiten bij de bovenregionale voorzieningen Daklozenopvang, die Utrecht tenminste tot 2026 organiseert.
- Versnippering van het aanbod kan leiden tot verschraling, waarbij Utrecht-stad als grootste plaats met op dit moment ook al de meeste voorzieningen een aanzuigende werking gaat hebben op cliënten uit de regiogemeenten. Als we als Utrecht de verantwoordelijkheid en de middelen onder beheer hebben dan is dit te voorkomen of in ieder geval te beheersen.

3.2 Contractering

Voor de contractering van Beschermd Thuis en verblijf na 2023 wil Utrecht met de U16 gezamenlijke spelregels vastleggen in het Regioplan U16 over wanneer de regiogemeenten de verantwoordelijkheid en contractering van deze voorzieningen overnemen van Utrecht. Gezien de nodige voorbereidingstijd, zal dit steeds 1 jaar voor het ingaan van de nieuwe contractperiode moeten worden vastgesteld. Wat Utrecht betreft, zijn belangrijke spelregels:

- Dat er onder centrale regie gezorgd wordt voor voldoende spreiding en beschikbaarheid van voorzieningen in de 4 Wmo-regio's;
- Er moeten voldoende betaalbare en geschikte woningen en woonvormen beschikbaar komen voor Beschermd Thuis plekken en uitstroom na verblijf in een voorziening MO/BW. Hier is tijd voor nodig en vraagt om nakomen van de gemaakte regionale afspraken;
- Regiogemeenten hebben voldoende expertise opgebouwd op de ondersteuning aan de betreffende doelgroep en hun organisatie voorbereid om de contractering en toegang over te nemen van Utrecht;
- Vanuit Utrecht is de inzet om met de U16 te kiezen voor een route waarbij we in samenhang als Wmo-regio's in U16 verband op een zelfde moment onze koers kiezen, zowel voor gecontracteerde zorg (Zorg in natura) als zorg via het Persoonsgebonden budget. Dit heeft naast zorginhoudelijke redenen ook met het oog op uitvoerbaarheid in de toegang, toeleiding en toewijzing, onze voorkeur. Wel is het belangrijk dat er ruimte is voor differentiatie tussen Wmo-regio's vanuit onderlinge solidariteit en heldere afspraken.

Als Utrecht willen we de komende jaren investeren in gezamenlijke sturing en accounthouderschap voor partijen in de Wmo-regio's. Iets waar we rondom de inkoop en in de afhechting van inkoopafspraken met aanbieders al mee zijn gestart. Dit vraagt de komende periode mogelijk extra inzet, zowel bij Utrecht als bij de regiogemeenten. Ook benodigd dit een soepele overgang als de gemeenten na de decentralisatie het accounthouderschap overnemen van partijen die ondersteuning bieden in hun regio. Utrecht-stad geeft de sturing vorm op basis van het model van Simons om hiermee betekenisvol te kunnen sturen (zie bijlage).

Gezamenlijke verantwoordelijkheid in de U16 bij financiële risico's is daarnaast voor Utrecht randvoorwaardelijk om met elkaar passende zorg voor cliënten MO/BW in de U16 te leveren. Utrecht vindt het belangrijk dat iedere gemeente voor gezamenlijke producten een bijdrage in de kosten doet. Jaarlijks kan worden bekeken of deze bijdrage kostendekkend is. Wanneer er sprake is van een tekort of een overschot wordt dit met elkaar verrekend. Dit vraagt nadere afspraken in het Regioplan U16.

3.3 Toegang

In lijn met de afspraken in de regionale koers willen we de toegang tot MO/BW in de toekomst zo lokaal mogelijk beleggen bij de regiogemeenten; dat geldt voor Beschermd Verblijf en Beschermd Thuis. Voor Beschermd Wonen Bovenregionaal maken we afspraken op U16-niveau. De inzet van Utrecht is dat als Utrecht de contractering doet voor bovenregionale voorzieningen, de toegangsrol ook bij Utrecht ligt. Dit geldt ook voor Beschermd Verblijf en Beschermd Thuis voor de periode dat Utrecht de contractering doet van deze voorzieningen, tot aan het moment van overdracht naar andere gemeenten. De toets op landelijke toegankelijkheid valt wat ons betreft ook onder deze toegangsrol. Utrecht heeft de toegang voorlopig belegd bij de Regionale Toegang, om hiermee voldoende sturing te houden op wie toegang krijgt tot de dure en schaarse voorzieningen. Als de regiogemeenten in de toekomst de contractering van Beschermd Verblijf en thuis overnemen, worden zij verantwoordelijk voor hun eigen toegangsproces voor Beschermd Thuis en Beschermd Verblijf. Dit kan bijvoorbeeld per Wmo-regio, maar ook per gemeente. Aandachtspunt voor de toekomst is om ervoor te zorgen dat de beoordeling door de verschillende toegangen niet te veel van elkaar gaan verschillen.

Utrecht wil de regiogemeenten verder de ruimte geven om te experimenteren met de toegangsverantwoordelijkheid om zich voor te bereiden op de decentralisatie en expertise te ontwikkelen. De regio kan hier de transformatiemiddelen voor inzetten. Tegelijkertijd investeert Utrecht ook in de overdracht van kennis. We vinden het belangrijk dat in iedere Wmo-regio tenminste één pilot start, waar de lokale wijkteams (als zij het toegangslot worden) bij betrokken zijn. Het maken van inrichtingskeuzes voor wat betreft de toegang tot MO/BW in de U16 is een onderwerp dat de komende periode de nodige aandacht zal vragen. In de bijlage hebben we een eerste aanzet voor dit gesprek geschetst.

De hiervoor genoemde afspraken in de regionale samenwerking zijn voor Utrecht belangrijke voorwaarden voor het beschikbaar stellen van transformatiemiddelen MO/BW, waar in het volgende hoofdstuk verder op wordt ingegaan.

4 Transformatiemiddelen MO/BW

Tot en met 2021 worden alle middelen ten aanzien van beschermd wonen beschikbaar gesteld aan centrumgemeenten. Vanaf 2022 worden deze middelen (in 10 stapjes) gedecentraliseerd en worden alle gemeenten verantwoordelijk voor het aanbieden van een vorm van beschermd wonen voor hun inwoners. Om er voor te zorgen dat de U16 gemeenten toegerust zijn voor de nieuwe taak, is het van belang dat zij zich daar op kunnen voorbereiden. Deze voorbereidingen zullen kosten met zich meebrengen. Om de U16 gemeenten te voorzien van middelen om deze kosten te dekken, worden transformatiemiddelen ingesteld voor 2020 en 2021.

Uitgangspunten Utrecht–stad voor samenwerking U16:

Utrecht wil **transformatiemiddelen** ter beschikking stellen aan de 4 Wmo–regio’s (waaronder Utrecht–stad), zodat zij zich goed voor kunnen bereiden op de toekomstige decentralisatie en vorm kunnen geven aan de transformatie.

De transformatiemiddelen wordt op Wmo–regioniveau ingestoken. Binnen de vier Wmo–regio’s bepalen de gemeenten onderling, binnen gezamenlijke kaders met de U16, de precieze inzet van deze middelen zodat er lokaal en regionaal maatwerk mogelijk is.

Specifieke uitgangspunten voor transformatiemiddelen, zoals reeds afgesproken in U16–verband, zijn:

- Het transformatiefonds wordt gevoed met middelen die beschikbaar zijn in het programma ondersteuning op maat van de gemeente Utrecht.
- De bestedingsdoelen en de randvoorwaarden van het transformatiefonds worden in U16 verband opgesteld en gemonitord (zie bijlage).
- Een deel van de middelen wordt bovenregionaal (U16) ingezet. Het resterende deel wordt vervolgens op basis van het aantal inwoners beschikbaar gesteld voor plannen per Wmo–regio.
- Indicatieve omvang van de transformatiemiddelen MO/BW 2020 staat in de volgende tabel:

Indicatieve omvang Transformatiemiddelen	2020
--	------

Beschikbaar in de reserve plan van aanpak MO	1.655
--	-------

Aanvullende beschikbaar te stellen uit de middelen MO/BW (programma ondersteuning op maat)	Pm
---	----

Beschikbaar budget Transformatiemiddelen	1.655
---	--------------

Getallen x 1.000,– euro

Ook zijn ambulantiseringsovereenkomsten en bijbehorende afspraken met woningcorporaties wat Utrecht betreft randvoorwaardelijk.

5 Huisvesting

In de U16 willen we voorzieningen én woningen voor de kwetsbare doelgroep evenredig spreiden in de regio. We willen erop sturen dat in elke regiogemeente voldoende Beschermd Verblijf en Beschermd Thuis in de buurt beschikbaar is en dat de daarvoor benodigde zorg én de daarvoor benodigde woningen ook aanwezig zijn. Vanuit het perspectief van de cliënten kan een plek en de juiste begeleiding in de eigen gemeente of regio vaak het beste zijn. De komende tijd willen we hier als regio naartoe groeien.

In de hele U16 is een inhaalslag nodig om de ambities in de regionale koers MO/BW en in de 'bestuurlijke afspraken ambulantisering' te realiseren, en hiervoor de nodige maatregelen te nemen. Realisatie van voldoende woningen voor cliënten MO/BW is ook een belangrijke voorwaarde om succesvol te kunnen zijn met de transformatiemiddelen. Voldoende huisvesting in alle U16-gemeenten is dus cruciaal om de ambities uit de regionale koers waar te maken.

Uitgangspunten Utrecht–stad voor samenwerking U16:

Alle U16-gemeenten realiseren **voldoende woningen** voor de MO/BW-doelgroep, conform de afgesproken aantallen in het regioconvenant Uitstroom MO en BW, de Beter Wonen-contingentsafspraken, en de bestuurlijke afspraken 'ambulantisering MO en BW U16.

Afgesproken is om de komende vijf jaar 600 verhuringen per jaar te realiseren in de U16 voor de MO/BW doelgroep (385 in de stad Utrecht, 215 in de andere gemeenten in de U16). Dit is deels te realiseren in bestaande (corporatie)woningen, deels door nieuwbouw mede voor in- en uitstroom uit MO/BW te benutten.

In de stad Utrecht is in 2019 het plan van aanpak 'Huisvesting en ondersteuning kwetsbare doelgroepen' opgesteld om de 385 woningen te realiseren. Dit plan van aanpak is door gemeente, zorgaanbieders en corporaties gezamenlijk opgesteld. We verwachten dat de overige Wmo-regio's in de U16 hun aandeel in de afspraken ook zullen realiseren en hiervoor nu de nodige maatregelen nemen op lokaal niveau. Utrecht wil dat we komen tot een geharmoniseerde werkwijze in de U16, waarin meer gestuurd wordt op uitstroom van cliënten naar de regiogemeenten. Het uitgangspunt dat de uitstroomgemeente passend moet zijn en bijdraagt aan duurzame uitstroom, staat daarbij bovenaan. Een nadere toelichting op de afspraken en maatregelen staat in de bijlage.

6 Daklozenopvang

Voor daklozenopvang geldt dat er landelijk is besloten dat de uitvoering van de MO en de middelen hiervoor bij de centrumgemeente blijven tot 2026. In 2025 wordt, mede op basis van de ervaringen met de verdere decentralisatie van beschermd wonen, bekeken of ook de maatschappelijke opvang gedecentraliseerd kan worden. Het kan dus zijn dat dit ook na 2026 een centrumgemeentetaak blijft. In Utrecht maken we het onderscheid tussen MO en BW niet zo scherp. Daarom is het van belang om inzichtelijk te maken welke voorzieningen onder beschermd wonen en welke onder maatschappelijke opvang vallen. Voor daklozenopvang heeft Utrecht de volgende uitgangspunten voor samenwerking.

Uitgangspunten Utrecht–stad voor samenwerking U16:

Utrecht wil ook vanaf 2026 de **contractering van Daklozenopvang bovenregionaal** doen, in goede samenwerking met de U16–regio. Na eventuele decentralisatie van MO naar de regio, zijn hiervoor afspraken nodig over **overheveling van budget** van regiogemeenten naar Utrecht.

Utrecht wil dat vanaf uiterlijk 2023 **daklozen met een lichte begeleidingsbehoefte** lokaal worden opgevangen en ondersteund.

Utrecht wil dat iedere gemeente investeert om zijn **lokale gereedschapskist voor daklozen** op orde te krijgen. Utrecht investeert tegelijkertijd in **duurzame kennisoverdracht**.

Daklozenopvang is nu deels ingekocht als bovenregionale voorziening (U16) en deels als een lokale taak van gemeenten. De bovenregionale voorzieningen zijn vormen van opvang voor daklozen die (intensieve) begeleiding nodig hebben. Uitgangspunt voor ondersteuning aan daklozen is dat zij een eigen woonplek houden/krijgen van waaruit zij kunnen werken aan hun herstel met ondersteuning op maat, bij voorkeur in de omgeving waar zij wonen of vandaan komen. Utrecht vindt het belangrijk dat regiogemeenten een lokaal aanbod creëren voor personen die (dreigend) dakloos raken en werken aan een gereedschapskist met passende ondersteuning. Hieronder valt onder andere een op maat dienstverlening met betrekking tot inzet op het voorkomen van (terugval in) dakloosheid, inkomen, schulden en lokale beschikbaarheid van voldoende woningen. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de transformatiemiddelen en de kennis die is opgedaan in de centrumgemeente op het gebied van daklozenopvang en begeleiding van daklozen.

In de regionale koers MO/BW is afgesproken dat de eerste opvang van daklozen met een lichte begeleidingsbehoefte in de toekomst een lokale taak wordt. Voor de eerste inkoopperiode (2020–2022) zijn er nog regionale afspraken op U16–niveau gemaakt over opvang van deze groep. Zij kunnen hiervoor gebruik maken van voorzieningen in Utrecht. Het is van belang dat regiogemeenten op lokaal niveau aan de slag gaan in de periode 2020–2022 om goede afspraken te maken over voldoende en passende opvang en woonplekken voor deze groep, eventueel met behulp van transformatiemiddelen. Hierbij is het doel dat de regiogemeenten deze groep met een lichte begeleidingsvraag uiterlijk vanaf 2023 lokaal (ofwel in de gemeente, ofwel in de Wmo–regio) kan opvangen en ondersteunen.

Tot slot signaleren we met elkaar, ook in regionaal verband, dat de druk op de daklozenopvang groot is. In navolging van de eerder dit jaar [verstuurde brandbrief](#) vanuit o.a. de G4, voeren we op dit moment in regionaal verband een verkenning uit naar Living Lab 'Eerst een (T)huis'. Eén randvoorwaarde is hierbij van cruciaal belang: financiering, zowel structureel als incidenteel, vanuit het Rijk en maatschappelijk investeerders. Mocht deze financiering er komen, dan willen we met een 5-jarenplan een radicale keuze maken voor

Housing First 2.0. Hierbij zetten we in op flexibel bouwen met een korte doorlooptijd in stad én regiogemeenten om te zorgen voor 900 woningen, in een gemengd-wonen-mix van 1/3 vragende en 2/3 dragende bewoners. Daarbij kiezen we voor een totaalpakket in de vorm van gemengd wonen, schuldhulpverlening, wijkgerichte GGZ-zorg, een programma voorkomen terugval dakloosheid, met een stevig sociale basis en gezonde buurten. Hiervoor willen we samen met de regio een Living Lab bouwen om kennis en ervaring op te bouwen én het experiment op te zoeken, in samenwerking met kennisinstituten zoals de Hogeschool Utrecht en Universiteit Utrecht.

7 Vooruitblik op nadere afspraken in 2020

In dit Regioplan MO/BW Utrecht–stad hebben we de uitgangspunten voor onderlinge (financiële) samenwerking in de U16 omschreven. In 2020 gaan de U16–gemeenten op basis van de 4 (Wmo–)regioplannen in gesprek om te komen tot afspraken over samenwerking en financiën in het gezamenlijke Regioplan U16. Daarnaast vormt dit Regioplan MO/BW Utrecht–stad een kader voor het nog te maken lokale Uitvoeringsplan voor Utrecht–stad het komende jaar.

7.1 Regioplan U16

Daarnaast wordt het Regioplan U16 transformatie MO/BW 2021–2024 de komende periode opgesteld met de U16. De verwachting is dat dit eind 2020 gereed is. Elke Wmo–regio maakt zijn eigen regioplan. De U16–gemeenten hebben een aantal uitgangspunten en samenwerkingsafspraken opgesteld en bestuurlijk afgesproken dat alle regio’s deze opnemen in hun (Wmo–)Regioplan. In het Utrechtse Regioplan MO/BW staan deze punten in de inleiding. De vier plannen vormen de basis voor het grotere gezamenlijke te maken regionale plan U16. In dit Regioplan U16 staan de afspraken voor (financiële) samenwerking binnen de Wmo–regio en met de U16 over:

- taakverdeling binnen de U16–regio, o.a. voor inkoop en toegang;
- de lokale ondersteuning in elke gemeente;
- transitie met betrekking tot de afbouw van onze centrumgemeentetaak en opbouw van gemeentetaken in de regio;
- de vastlegging en de monitoring van de afspraken.

De komende periode gaan we als U16 verder in gesprek over o.a. de uitgangspunten die in het Regioplan Utrecht–stad bij ‘samenvatting en leeswijzer’ staan, om ervoor te zorgen dat, waar nodig, de gezamenlijke afspraken op U16–niveau landen in het Regioplan U16.

7.2 Lokaal uitvoeringsplan Utrecht–Stad

De U16 heeft afgesproken dat elke gemeente, zo ook Utrecht–stad, in 2020 een lokaal uitvoeringsplan maakt om daarmee invulling te geven aan de ‘gereedchapskist’ uit de regionale koers MO/BW. Deze lokale gereedchapskist moet zorgen dat voor elke bewoner, waarbij sprake is van dakloosheid of psychische problematiek, naar behoefte een integraal aanbod aan ondersteuning beschikbaar is, waarmee zij (weer) zelfstandig kunnen (blijven) wonen. De gereedchapskist bestaat onder andere uit:

Preventie en vroegsignalering, integratie in de wijk, professionele ambulante begeleiding en GGZ gebiedsteams, voorkomen terugval in dakloosheid, pilots, toegang tot een woonplek, schuldhulpverlening, time–out voorzieningen, inkomen en toeleiding naar (vrijwilligers)werk of activering.

Hierover zijn wat betreft de ontwikkeling naar meer Beschermd Thuis en de beweging naar voren al afspraken gemaakt met zorgpartijen in de 'Contractering Aanvullende Zorg Wmo 2020'. Ook heeft Utrecht vanuit de rol van centrumgemeente al veel ervaring op kunnen doen met inwoners met een dergelijke ondersteuningsvraag. In het uitvoeringsplan Utrecht-stad zal worden omschreven welke voorzieningen al beschikbaar zijn in de stad voor deze doelgroepen en wat er nog wordt verbeterd om te zorgen dat deze inwoners (weer) een zelfstandig thuis kunnen opbouwen en onderdeel zijn van de maatschappij.

Eén van de zaken die ook aandacht krijgt in het uitvoeringsplan is hoe de voorlichting en gesprekken met cliënten en inwoners verder vorm krijgen. Bij het opstellen van dit uitvoeringsplan worden relevante belanghebbenden betrokken, zoals cliënten(vertegenwoordigers), zorgaanbieders en woningcorporaties.

8 Bijlagen

8.1 Bijlage bij hoofdstuk 1:

Inleiding

Landelijke ontwikkelingen verdeelmodel MO/BW/BG (begeleiding) en vervolgaanpak U16

In tegenstelling tot het aanvankelijke plan van het Rijk om de maatschappelijke opvang en beschermd wonen met ingang van 2021 te decentraliseren, hebben de ministeries van BZK en VWS in juni 2019 besloten de decentralisatie van beschermd wonen uit te stellen tot 2022. Dit naar aanleiding van de vraag in hoeverre het haalbaar en verantwoord is om per 2021 beschermd wonen en maatschappelijke opvang door te decentraliseren van de centrumgemeenten naar alle gemeenten.

Ten behoeve van het zorgvuldige proces van implementatie van het verdeelmodel MO/BW/BG (=Wmo-begeleiding) heeft de VNG een expertiseteam ingesteld dat zowel de haalbaarheid op inhoudelijke randvoorwaarden als financiële randvoorwaarden onderzocht. Het volledige advies is overgenomen, waarbij een zorgvuldig traject doorlopen is vanuit oogpunt van cliënten, gezamenlijke gemeenten en aanbieders.

Kern is dat gemeenten en aanbieders ruimte hebben om de vernieuwing (o.a. van Beschermd Thuis), door te zetten met een ingroeipad van 10 jaar, te beginnen in 2022, en een verplichting hebben tot regionale samenwerking. De ingroei wordt financieel in het verdeelmodel gevat. Gemeenten stappen in die periode geleidelijk over van de huidige historische verdeling over centrumgemeenten naar een volledig objectieve verdeling over alle gemeenten. Eén van de bouwstenen uit het advies van het expertiseteam is dat de bestaande cliënten beschermd wonen voorlopig onder de verantwoordelijkheid van centrumgemeente Utrecht vallen. Alleen de nieuwe cliënten vallen onder de eigen regiogemeente per 2022. Conform het advies van het expertiseteam blijft de maatschappelijke opvang de komende jaren een taak van de centrumgemeenten. In 2025 wordt – mede op basis van de ervaringen met beschermd wonen – bekeken of ook de maatschappelijke opvang doorgedecentraliseerd kan worden. Tot die tijd zal de vernieuwing van de maatschappelijke opvang in regio Utrecht naar opvang en zelfstandig met voldoende begeleiding in de wijk, bijvoorbeeld via Housing First, niet stil liggen. Utrecht als centrumgemeente gaat hier actief mee aan de slag in samenwerking met de U16-regiogemeenten. In de U16 is de transformatie bij gemeenten al ingezet en wordt ook voortgezet.

Staatssecretaris Blokhuis heeft aan alle regio's gevraagd om een regionale inhoudelijke visie op te stellen, waarin is aangegeven hoe de ondersteuning aan de doelgroep opvang en beschermd wonen vorm krijgt per 2022; met welke gemeenten/in welke regio wordt er samengewerkt en hoe de verantwoordelijkheidsverdeling, inclusief de gewenste evenredige spreiding van voorzieningen en de financiële verantwoordelijkheden tussen de gemeenten, eruit ziet. In de U16 is dit het regioplan U16.

Openstelling Wlz voor GGz

Per 1 januari 2021 wordt de Wet Langdurige Zorg (hierna Wlz) opengesteld voor mensen met een psychiatrische aandoening. De verwachting is dat een groot deel van de mensen die gebruik maakt van de Wmo-voorziening beschermd wonen toegang zal krijgen tot de Wlz (30% volgens het HHM-onderzoek uitgevoerd in regio Utrecht in 2018). Deze verschuiving vindt een jaar voordat het objectieve verdeelmodel en de decentralisatie ingaan plaats. Het kan ertoe leiden dat een gemeente die één of meerdere voorzieningen heeft met relatief veel Wlz-cliënten die mogelijk in aanmerking komen, na 2021 weinig beschermd wonen plaatsen overhoudt in verhouding tot het budget dat zij per 2022 ontvangen. Kortom, het is moeilijk in te schatten hoe het aantal overgebleven plaatsen beschermd wonen per gemeente zich verhoudt tot het gedecentraliseerde, objectief verdeelde budget dat de regiogemeenten krijgen. Het is van belang dat er afspraken worden gemaakt over het voldoende en evenredig beschikbaar houden van beschermd wonen voorzieningen, passend bij de budgetten die overgaan naar de lokale gemeenten.

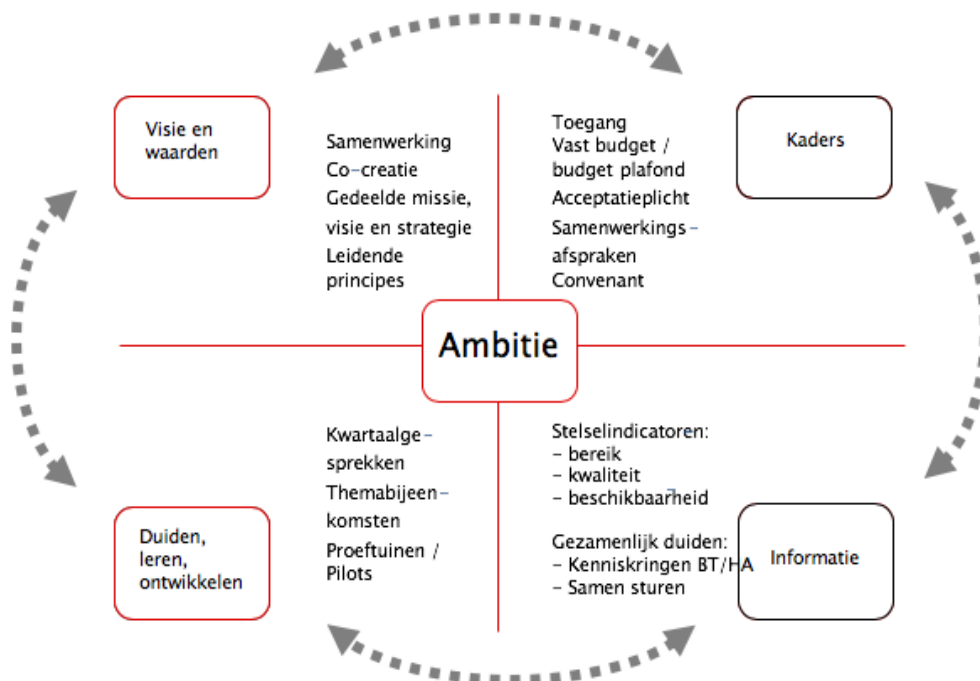
8.2 Bijlage bij hoofdstuk 3:

Inkoop, contractering, financiering en toegang

Strategie contracteren Aanvullende Zorg Wmo vanaf 2020, gemeente Utrecht

Vanuit het principe van verder leren en ontwikkelen, continuïteit van zorg voor cliënten, behoud van personeel voor de regio Utrecht en het partnerschap wat hiervoor nodig is, is Utrecht uitgegaan van een contractperiode van maximaal 9 jaar. Voor de MO/BW is, ondanks alle komende veranderingen, ook uitgegaan van langlopende contracten, waarbij wel wordt geanticipeerd op de gewenste ambulantisering en de doorcentralisatie naar de regiogemeenten. Zie [deze link](#) voor de strategie.

Model Simons: gebruikt door gemeente Utrecht bij contractering Wmo

Toegang maatwerkvoorzieningen MO en BW

Huidige situatie

De Regionale Toegang (RT) beoordeelt en besluit over maatwerktoewijzingen 24/7 Wmo-zorg beschermd wonen en maatschappelijke opvang voor de U16. De toeleider en aanbieder hebben een centrale rol in het proces: de toeleider (vaak de begeleider van de cliënt) doet een aanvraag uitgaande van wat de klant nodig heeft. De zorgaanbieder bepaalt of zij de cliënt passende ondersteuning kunnen bieden. Op basis hiervan neemt de RT een besluit over een toekenning. In het geval van een onbekende toeleider voor de RT, of geen toeleider, spreekt de RT de cliënt zelf.

Overgangsfase en toekomst

Per 2020 zullen ten aanzien van de 24/7 zorg nieuwe producten geïntroduceerd worden: Beschermd Thuis (lokaal), Beschermd Verblijf (regionaal per Wmo-regio) en beschermd wonen (bovenregionaal,

U16). Als deze producten lokaal worden, zal naar verwachting ook de toegang lokaler worden belegd, in lijn met de regionale koers MO/BW. Dit op voorwaarde van afdoende expertise en een lokale infrastructuur die hierop ingericht is. In een overgangsfase, waarbij Utrecht nog de zorg organiseert voor de U16, is het zo dat inwoners uit de hele U16 nog gebruik maken van al deze voorzieningen. Uitgangspunt in de overgangsfase is dat we werken met een ingroeimodel, waarbij de regiogemeenten actief experimenteren met de toegangsrol. Omdat de financiële verantwoordelijkheid nog steeds bij de centrumgemeente Utrecht ligt, is afgesproken dat de toegang voorlopig via de Regionale Toegang (RT) blijft lopen. Utrecht stelt de volgende acties voor die, vooruitlopend op een definitieve keuze, kunnen worden ingezet:

- Start diverse pilots met de lokale sociale wijkteams uit regiogemeenten om ervaring op te doen met het toegangsvraagstuk.
- Versterken van de toeleidersrol, waaronder de sociale wijkteams van alle gemeenten, door middel van een leertraject. De centrale wachtlijst die nu in ontwikkeling is kan hierin ondersteuning bieden. De Regionale Toegang kan door de toeleiders eerder geconsulteerd worden en meelopen in casuïstiek om toeleiders te ondersteunen en om de kennis van de toeleiders betreft wet- regelgeving, sociale kaart en aanbod te vergroten.
- Betrokkenheid regiogemeenten bij beoordeling landelijke toegankelijkheid voor aanvragen van mensen die buiten de U16 wonen, om hierop expertise te ontwikkelen.

Het maken van toekomstige inrichtingskeuzes voor wat betreft de toegang tot MO/BW in de U16 is een onderwerp dat de komende periode de nodige aandacht zal vragen. In deze bijlage hebben we een eerste aanzet voor dit gesprek geschetst.

8.3 Bijlage bij hoofdstuk 4:

Transformatiemiddelen

Over de transformatiemiddelen hebben we regionaal de volgende afspraken gemaakt.

Bestedingsdoelen transformatiemiddelen per Wmo-regio

- Pilots toegang MO/BW, in samenwerking met de Regionale Toegang
- Ontwikkelen ‘herstelinitiatieven’ in de Wmo-regio’s, in samenwerking met de herstelacademie bovenregionaal.
- Nader te bepalen transformatiepilots MO/BW (in de wijk) ten behoeve van een passend ambulant aanbod lokaal.
- Evalueren en monitoren van de nieuwe producten Beschermd Thuis, Beschermd Verblijf en BW Bovenregionaal.
- Evaluatie van de bestaande en nog lopende pilots MO/BW.
- Pilots voor ontwikkelen lokaal alternatief aanbod om lokaal/ per Wmo-regio de wachtlijsten MO/BW in te lopen. Pilots voor preventie instroom MO/BW of alternatieve vormen van Daklozenopvang, bijvoorbeeld voor lokale opvang en Housing First.
- Pilots voor nazorg/(versnelde) uitstroom voor cliënten MO/BW als zij nog Wmo-ondersteuning nodig hebben.

Bestedingsdoelen transformatiemiddelen bovenregionaal(U16)

Eerst worden de middelen die U16 breed worden ingezet van het totaal beschikbare bedrag afgehaald:

Dit zijn de volgende posten;

- Projectleiders per regio voor de transformatie
- De U16 leerkringen
- Versterking Regionale Toegang ten behoeve van duurzame kennisoverdracht naar de regio
- Extra inzet op kennisoverdracht rondom accounthouderschap en beleid ten behoeve van duurzame kennisoverdracht naar de regio
- Onderzoek naar aantal cliënten in regiogemeenten
- Indien er middelen resteren eind 2021, kunnen deze, indien nodig, worden aangewend om eventuele nadelige effecten van het nieuwe objectieve verdeelmodel beschermd wonen zacht te laten landen.

Randvoorwaarden in U16-verband afgesproken:

- De inzet van de middelen wordt gemonitord. Afgesproken is dat de U16 gemeenten de transformatieplannen, de inzet en de voortgang op de uitvoering ervan delen met de U16 procesregisseur en de projectleiders van elke Wmo-regio. Zij informeren de stuurgroep MO/BW inclusief mogelijkheden die er zijn voor bijstellingen. De monitoring wordt op U16 niveau gedeeld, zodat regio’s van elkaar kunnen leren, bijvoorbeeld in de leerkringen. Indien er meer transformatiemiddelen nodig zijn dan beschikbaar, wordt er U16-breed geprioriteerd.

8.4 Bijlage bij hoofdstuk 5:

Huisvesting

- Door de taak van Utrecht als centrumgemeente voor de U16 en vanwege de voorzieningen die Utrecht als grote stad heeft, vindt een groot deel van de *instroom* in maatschappelijke opvang in de stad Utrecht plaats.
- We maken afspraken over een evenredige rol van de regiogemeenten bij uitstroom, maar ook bij instroom aan de voorkant in het kader van de ambulantisering van MO/BW. Hierover bent u geïnformeerd bent in [deze raadsbrief](#).
- In de regionale koers, vastgesteld door alle U16-gemeenten, zijn de afspraken vastgelegd: de stad Utrecht levert 385 woningen per jaar. Nog eens 215 worden geleverd door de vijftien gemeenten uit de drie overige Wmo-regio's.
- De stad Utrecht heeft het plan van aanpak huisvesting en ondersteuning kwetsbare doelgroepen opgesteld met woningcorporaties en zorgaanbieders, ondersteund door cliëntenorganisaties en huurdersverenigingen). Hierin zijn maatregelen opgenomen om de genoemde 385 in- en uitstroomwoningen per jaar te realiseren. Het plan van aanpak maakt onderdeel uit van de Utrechtse prestatieafspraken die jaarlijks met woningcorporaties worden gemaakt.
- De afspraken hebben onder meer betrekking op: een verbetering van het toewijzingsproces (woningen worden sneller gematched met cliënten), spreiding in de wijken, afspraken aan de voorkant (bij nieuwbouw afspraken over instroom kwetsbare doelgroepen) en een integrale monitoring van de resultaten.
- Ook in de 3 Wmo-regio's naast Utrecht-stad zijn afspraken en maatregelen nodig. Deze gemeenten zijn bezig met de voorbereidingen hiervoor. De maatregelen in de regiogemeenten moeten leiden tot de realisatie van de 215 woningen in de regio buiten de stad.
- Om dit te realiseren zijn afspraken met corporaties op lokaal niveau onmisbaar. Kansen in nieuwbouw moeten worden benut, maar waar die ruimte er niet is, moeten de afspraken ook binnen de bestaande woningvoorraad kunnen worden nagekomen. Dat is immers de opgave waarvoor de regiogemeenten staan.